

Sygn. akt III AUa 1106/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.)
Sędziowie:	SA Marcjanna Górską SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Protokolant: stażysta Katarzyna Sugier	

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013 r. w Lublinie

sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2012 roku w sprawie VIII U 794/12

w przedmiocie dalszej wypłaty emerytury

na skutek apelacji wnioskodawczyni M. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 5 września 2013 r. sygn. akt VIII U 3791/12

oddala apelację.

III AUa 1106/13

UZASADNIENIE

W dniu 26 listopada 2012 roku M. S. wniosła skargę o wznowienie postępowania w sprawie sygn. akt VIII U 794/12 zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2012 roku. Wskazała, iż podstawą skargi jest wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku (Dz. U. z 22 listopada 2012 roku, poz. 1285) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Domagała się wypłaty zawieszony emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku wraz odsetkami i wznowienia wypłaty świadczenia bieżącego.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 5 września 2013 roku oddalił skargę. Sąd Okręgowy ustalił, że M. S. w dniu 9 października 2003 roku złożyła wniosek o emeryturę, pozostając nadal stosunku pracy z Urzędem

Kontroli Skarbowej w L.. Prawo do emerytury uzyskała od dnia 1 października 2003 roku na podstawie decyzji organu rentowego z dnia 29 października 2003 roku. Wypłata świadczenia podlegała zawieszeniu, z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia, ponieważ w dacie przyznania emerytury obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowiący, iż prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Z dniem 8 stycznia 2009 roku przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został uchylony na podstawie przepisu art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2009 roku Nr 228, poz. 1507).

W dniu 2 marca 2009 roku M. S. złożyła wniosek o przeliczenie emerytury oraz podjęcie jej wypłaty. Na podstawie decyzji z dnia 15 maja 2009 roku organ rentowy dokonał ponownego ustalenia wysokości świadczenia oraz podjął jego wypłatę od dnia 1 marca 2009 roku. W tym czasie wnioskodawczyni nadal pozostawała w zatrudnieniu.

Decyzją z dnia 6 października 2011 roku organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 roku, z uwagi na kontynuowanie przez nią zatrudnienia. Podstawą wydania tej decyzji był przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 roku, Nr 257, poz. 1726). W decyzji wskazano, że w celu podjęcia wypłaty świadczenia wnioskodawczyni winna przedłożyć w świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy.

Odwołanie wnioskodawczyni od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2012 roku wydanym w sprawie VIII U 794/12. Wnioskodawczyni nie złożyła apelacji od wskazanego rozstrzygnięcia i wyrok uprawomocnił się w dniu 6 marca 2012 roku.

W dniu 26 listopada 2012 roku wnioskodawczyni wniosła skargę o wznowienie postępowania w sprawie sygn. akt VIII U 794/12 zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2012 roku.

Sąd Okręgowy uznał, że skarga o wznowienie postępowania, złożona przez wnioskodawczynię, jest dopuszczalna. Zgodnie z treścią art. 401¹ k.p.c. można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. W świetle art. 407 § 2 k.p.c. w sytuacji określonej w art. 401¹ k.p.c. skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Wnioskodawczyni wniosła skargę w wymaganym terminie, jak również wskazała podstawę warunkującą jej dopuszczalność.

W przedmiotowej sprawie podstawą wydania zaskarżonej w sprawie VIII U 794/12 decyzji organu rentowego z dnia 6 października 2011 roku w przedmiocie wstrzymania wypłaty emerytury M. S. był przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodany do ustawy przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 roku Nr 257, poz.1726) i obowiązujący od dnia 1 stycznia 2011 roku. Przepis ten stanowi, iż prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z treścią art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy, o której mowa w art. 6 (o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) oraz ustawy, o której mowa w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, począwszy od dnia 1 października 2011 roku.

W kwestii konstytucyjności wskazanych przepisów wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny. W wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1285) orzekł, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym wyrokiem, od dnia 22 listopada 2012 roku przepis art. 103a w zw. z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw utracił moc obowiązującą w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytur przed dniem 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy.

W złożonej skardze M. S. wnosząc o wznowienie wypłaty emerytury oraz wypłatę zaległości i odsetek powoływała się na wskazany wyrok Trybunału Konstytucyjnego, zatem podstawą tej skargi był przepis art. 401¹ k.p.c.

Sąd Okręgowy stwierdził, że z powoływanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku wynika, że ma on zastosowanie jedynie do ściśle określonej kategorii osób, co oznacza, iż niekonstytucyjność przepisów, których dotyczy, jest jedynie częściowa.

W sytuacji wnioskodawczynie wyrok Trybunału nie będzie miał zastosowania. M. S. istotnie uzyskała prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku, jednakże w okresie obowiązywania przepisu art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten obowiązywał do dnia 7 stycznia 2009 roku i był tożsamy w treści z przepisem art. 103a wskazywanej ustawy, a wnioskodawczynie nabyła prawo do emerytury już od dnia 1 października 2003 roku. Zgodnie zaś z powoływanym wyrokiem Trybunału „obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od dnia 8 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku”, a więc już po uchyleniu art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a przed wejściem w życie przepisu art. 103a tej ustawy.

W oparciu o te ustalenia, Sąd Okręgowy orzekł, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12 nie wpływa na treść objętego skargą wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2012 roku w sprawie VIII U 794/12, albowiem skarżąca nabyła prawo do emerytury od dnia 1 października 2003 roku, a nie jak wskazano powyżej, w okresie od dnia 8 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku.

Od tego wyroku apelację wniosła wnioskodawczynie M. S., zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucała naruszenie prawa procesowego tj art.401¹ kpc przez bezzasadne przyjęcie, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku sygn. akt K 2/12 nie ma wpływu na treść objętego skargą wnioskodawczynie o wznowienie postępowania wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2009 roku w sprawie VIII U 794/12 oraz naruszenie art.2 Konstytucji przez nieuwzględnienie, że sądy są związane także przepisami Konstytucji.

Wnosiła o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Wnioskodawczynie w skardze o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego 25 stycznia 2012 roku jako podstawę skargi wskazywała przepis art. 401¹ kpc powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego orzekający o niezgodności przepisu art.28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie w sprawie VIII U 794/12.

Wyrokiem, na który powołuje się skarżąca, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z treści cytowanego wyroku wynika, że zakwestionowanie wskazanych w nim przepisów prawa ma charakter ograniczony tylko do określonej kategorii osób, a zatem stwierdzenie niekonstytucyjności tych przepisów ma charakter częściowy.

Analiza przedstawionych powyżej okoliczności faktycznych wskazuje, że wnioskodawczyni, która prawo do emerytury nabyła od dnia 1 października 2003 roku, nie mieści się w kręgu osób, w stosunku do których Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku.

Jak wynika z treści wyroku Trybunału niekonstytucyjność wskazanych przepisów stwierdzona została w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. W sytuacji faktycznej zaistniałej w rozpoznawanej sprawie, wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury wprawdzie przed datą 1 stycznia 2011 roku, jednak w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten obowiązujący do dnia 7 stycznia 2009 roku stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Taka treść orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego została potwierdzona w jego pisemnym uzasadnieniu dotyczącym skutków wyroku, gdzie w sposób wyraźny i jednoznaczny stwierdza się, że „obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku”, a więc po uchyleniu cytowanego wyżej art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a przed wejściem w życie art. 103a tej ustawy dodanego powołaną już wcześniej ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Podnoszona przez wnioskodawczynię okoliczność, że w związku z wnioskiem z dnia 2 marca 2009 roku nabyła prawo do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Po pierwsze wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury od dnia 1 października 2003 roku, a osiągnięcie przez nią powszechnego wieku emerytalnego nie powoduje, że spełnia ona przesłanki do uzyskania prawa do nowego świadczenia emerytalnego, tym razem ustalonego w okresie objętym treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Po drugie – wniosek, na który się powołuje, złożony przez nią w dniu 2 marca 2009 roku dotyczył przeliczenia wysokości świadczenia przez ustalenie nowej podstawy wymiaru i nowej kwoty bazowej z uwagi na spełnienie warunków z art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że Sąd Okręgowy prawidłowo orzekł, że niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12 nie ma wpływu na treść wyroków objętych skargą, co powodować musiało jej oddalenie.

Z tych względów i na podstawie art. 385 KPC Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.